

Skovbørnehaven Krudthus

AG 20 dec17

1/4

Krudthusets grønne handleplan

I Skovbørnehaven Krudthus har vi 3 fokuspunkter: **Venskaber, Natur og Bæredygtighed.**

Natur og venskaber

Vi er udenfor det meste af tiden.

I naturen giver vi børnene glæde ved at bevæge sig og mulighed for at bruge hele kroppen i masser af aktiviteter og leg - herunder både de vilde og stille lege.

Vi oplever naturen styrker børnenes fantasi og magi. Naturen giver gode rammer og tid til at lege, hvorved børnenes venskaber har gode muligheder for at gro.

Børnene oplever masser af førstehåndsindtryk ved at lege, sanse og udforske naturens mange erfaringsrum alene, sammen, eller med nærværende voksne. **Vi tilstræber at give børnene rige oplevelser, hvor de bruger deres sanser og får kropslige erfaringer og oplevelser.**

Der er mulighed for stille fordybelse og forundring alene eller sammen med andre børn og voksne.

Vi skaber således rammer der giver børnene tid til at undersøge og eksperimentere. Nogle gange stopper vi op, undersøger og snakker om f.eks. en løbebille eller grankogle, som et barn har fundet. Andre gange har vi sammen med børnene planlagt eksperimenter. Vi undersøger f.eks. om vi kan fange solens stråler og hvad solstråler egentlig er for noget (science).

'Det er påvist, at børn der dagligt kommer ud i naturen, har bedre motorik, højere aktivitetsniveau, stærkere led, større smidighed, bedre balance og bedre koncentrationsevne, er mere fantasifulde, og mindre syge og i øvrigt gennemgår en mere alsidig udvikling og indlæring end børn, der ikke kommer ud i naturen. Dette er vigtigt da vi dermed gennem leg, bevægelse og ophold i naturen kan give børn de bedste forudsætninger for at styrke kroppen, hjernen og indlæringen' (De grønne spirer, Spring ud i naturen, 2014). Børnene oplever også færre konflikter og minimal støjforurening.

Bæredygtighed

Bæredygtighed er også vigtigt for os. **Børnene grundlæggende naturforståelse mener vi opnås i deres aktive leg og ophold i naturen som vi dagligt er i. Vi ønsker at lære børnene ikke kun at vise omsorg og respekt for hinanden men også tage hensyn til og vise respekt for naturen.**

Det styrker vi, når børnene oplever glæden ved et rigt udendørsliv og samtidig har viden og færdigheder der styrker deres selvhjulpenhed, selvværd og lyst til at tage hensyn til naturen og miljøet. Børnene skal også have erfaring med at kunne stille spørgsmål, eksperimenter og finde sammenhænge omkring naturfænomener (science)- for derved at udvikle deres handlekompetence.

Vi øver os derfor i, ikke bare at give børnene svar på deres spørgsmål, men i at undre os sammen med børnene:

- få øje på børns nysgerrighed
- bringe børnene i situationer, der opfordrer til eksperimenter (steder, materialer)
- stille "åbne" spørgsmål: Hvad har du opdaget? Tror du det sker igen? Hvorfor mon?
- "lege med" (selv stille spørgsmål og eksperimenter)
- Lade børnene være medbestemmende
- hjælpe med at sætte ord på det, som børnene opdager
- hjælpe børnene med at reflektere over deres iagttagelser og stille nye spørgsmål.

(Hanne Hübertz)

Vi voksne øver os således i, at gå ved siden af eller bagved barnet. Vi har fokus på en '... procesorienteret praksis i stedet for en lineær praksis, som på forhånd har defineret både formål, mål og indhold' og veksler mellem egne og børnenes perspektiver.

I Krudthuset har vi lavet følgende bæredygtige tiltag:

- Muldtoiletter
- Regnvandstønder til opsamling af vand
- Drivhus og køkkenhave så børnene lærer om 'fra jord til bord'. Vi afholder en høstfest om efteråret.
- Kompostbeholder
- Affaldssortering i følgende fraktioner: husholdningsaffald, papir, pap, metal, plastik og glas.
- Øver os i at slukke lyset efter os
- Mindske vandforbrug
- Bruger genbrugsmaterialer i videst mulige omfang. Køber hellere en brugt reol end en ny. Modtager gerne brugt legetøj og relevante materiale fra loppemarkeder og forældrene f.eks. kasseret papir med gamle logo'er på.
- Køber mindst muligt plastiklegetøj. Bruger f.eks. gamle gryder og køkkenredskaber fremfor plastikspande i sandkassen.
- Vi bruger naturmaterialer til fremstilling af kunst
- Vi aftager skrottræ som vi bruger i vores træværksted
- Vi har et skrotværksted (Timida værksted) til produktion af skraldekunst og legetøj
- I gang med at indføre science i børnehøjde
- Fokus på ikke at efterlade skrald når vi færdes rundt i skoven. Samt rydder op efter 'skovsvin' når vi færdes i skoven.

Naturens læringsrum uddybet

Naturens læringsrum er uendelige, men vi oplever naturen bl.a. indeholder følgende fire læringsrum, som vi dagligt er bevidste omkring (in spiret af Vigsøe 2011; Grahn 1997, Ophelia Achton)

1. Naturen er en tumleplads for kropslig udfoldelse som kan foregå i varieret og uforudsigeligt terræn.

Naturens funktioner er ikke forudbestemte, og kan af børnene anvendes til forskelligt til leg og fysisk aktivitet afhængig af det enkelte barns behov og udvikling. Færden i naturen stimulerer såvel sanser, hjernen, muskler, knogler samt led. Sansende tryk betyder, at barnet får bedre motoriske kompetencer herunder styrke, smidighed, balance, velkoordinerede bevægelser, rum- og retningsfornemmelse og kropsfornemmelse/kropsbillede. Den kropslige sikkerhed og bevægelse danner grundlag for børnenes trivsel og læring. Børnene kan opnå stor kropsglæde, når de har rig mulighed for at bruge kroppen i en aktiv hverdag i naturen. Børnenes finmotorik trænes også i naturen, når de f.eks. snitter, samler naturmaterialer eller sætter blade på en krans.

2. Naturen er en kundskabsplads hvor børnene kan styrke deres opmærksomhed og nysgerrighed og få rige erfaringer ved at fordybe sig i aktiv undersøgelse af og eksperimenteren med planter, dyr, ting og naturfænomener – børnene kan finde, se, vise, røre,

dufte, sanser og samtale om naturen med andre børn og voksne og få konkrete kropslige sansemæssige oplevelser. Vi følger børnenes spor, så det er det børnene er optaget af og der er meningsfuldt vi undersøger nærmere. Endelig har børn rig mulighed for at trække sig væk fra de mange indtryk og reflektere over det de ser og oplever.

Skovbørnehaven Krudthus
AG 20 dec17
3/4

3. Naturen er en oplevelsesplads fyldt af magi og fantasi, som stimulerer barnets kreativitet.

Barnet kan skabe sine egne steder og tillægge stederne sin egen betydning, da naturen er rummelig, foranderlig, uforudsigelig, og omgivelsernes funktion ikke er forudbestemt. Naturmaterialer giver således børn større frihed til at bruge deres fantasi og lærer dem at forhandle om tingenes betydning. Børnene får rige muligheder for erfaringer, der kan stimulere deres nysgerrighed, fantasi, ideer og initiativer. At børnene har masser af plads og ro i naturen til leg og bevægelse betyder også mindre støj, stress, færre konflikter og mulighed for at vise hensynsfuldhed og lydhørhed overfor hinanden.

4. Naturen er en sprogplads. Børns sprog udvikler sig bedre i naturen, da børn som tidligere nævnt oplever færre konflikter, mindre larm, bedre uforstyrrede og længerevarende legemuligheder og større mangfoldighed. Når vi voksne ikke er optaget af konfliktløsning, giver det samtidig mulighed for bedre dialoger med børnene i hverdagen og dermed med også bedre sprogudvikling.

I vores hverdagslivet i naturen er de mange forskellige samtidige erfaringsrum i spil samtidig. Det synes vi giver børnene optimal mulighed for mange og varierede erfaringer, oplevelser og handlemuligheder. I løbet af en dag kan børnene således samtidig være i eller skifte mellem disse rum i deres egen leg og i egne og fælles eksperimenter og undersøgelser. Vi voksne kan som tidligere skrevet gå bagved, foran eller ved siden af, når vi indgår i det levede samspil med børnene igennem dagen. Dermed bliver vi dels en ressource børnene kan hente hjælp hos f.eks. til at sætte en gren bedre fast i forbindelse med et huleprojekt eller som konfliktløser. Dels er vi sammen med børnene og undersøger aktivt naturvidenskabelige fænomener/naturen ud fra aktiviteter, der enten kan være planlagt på forhånd, eller som børnene spontant ønsker svar på. Bevidst brug af naturen åbner i vores øjne således op for det, Dion Sommer kalder varig dybdelæring, der sker 'gennem direkte aktiv praktisk omgang med den sociale og fysiske omverden i et moderat voksen-struktureret læringsmiljø...'. Børnenes demokratiske dannelse og perspektiver tilgodeses ligeledes af et hverdagsliv med

forholdsvis mange valgmuligheder for udfordringer, aktiviteter, erfaringer og deltagnelsesnivauer og en vekselvirkning mellem egne, fælles og planlagte aktiviteter.

Grønne spirers naturkanon

Vi er store tilhængere af De Grønnes spirers bud på 'Børnenes naturkanon' som kan ses ved at trykke på efterfølgende link: <http://www.groennespirer.dk/indhold/materiale-og-inspiration/boernenes-naturkanon-1.aspx>

Vi planlægger hvert år længerevarende temaer med udgangspunkt i naturen og udeliv.

I 2017 har vi bl.a. haft de 2 vedlagte projekter i vores handleplan som er vedlagt:

'Vand og science' og Nordisk mytologi.

Herudover har vi haft værkstedsdag ca en gang om ugen hen over forår og efteråret, hvor børnene har haft mulighed for at udforske temaet :vind og kroppen.

I 2018 har vi på nuværende tidspunkt planlagt et længere tema om 'Bæredygtighed i børnehøjde' og forventer at lave længere varende projekter om science. Samt daglig inddragelse af naturen i vores hverdag.

